

NAPSALA
HANGELY ANN
2015

ŠÍLENÁ HUDEBKA

Hangely Ann

Copyright © 2015 Hangely Ann

<http://hangely.blog.cz/>

Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2015

1. vydání © Lukáš Vik, 2015

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-003-8 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-004-5 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-005-2 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

I. část

Jak to všechno začalo

Marně někdy přemýšlím, jaké tajemné síly se omotávají denně kolem nás a způsobují neuvěřitelné situace, ve kterých se ocitám den po dni, rok za rokem. Jak je možné, že nějakou dobu pracuji na krásném, renesančním zámku, další roky je ze mě veledůležitý manager přes lidské zdroje a v této chvíli se pokouším přežít jako “úča“ angličtiny, což by nebylo to nejhorší, ale také jako “úča“ hudebky na druhém stupni jedné základky, které budu od této chvíle pracovně říkat “ústav“.

ZAČÁTKY JSOU PODIVUHODNÉ

Od začátku mé pracovní kariéry (před cca 30 lety – neboť jsem 48letá madame), bylo jasné, že se nehodím vůbec k ničemu, ale to doslova. Je pravda, že vedle energické sestry, která – lépe hrála na hudební nástroj, rychleji zadělávala těsto, o pět let dříve vypadala jako krásná holka atd. – to ani jinak dopadnout nemohlo.

Přes všechny mé pracovní zvraty jsem ale stále věděla, že zaprvé mám moc ráda hudbu v jakékoliv podobě, za druhé miluju krásné francouzské věci, jako šansony, historii, jídlo, jazyk, za třetí ráda vymýšlím pokud možno nerealizovatelné nápady.

KAŽDÝ INZERÁT JE VÝZVA

Hop a skok, v minulém roce jsem se pokoušela najít nějakou práci na pol. úvazek a bylo volné místo učitelky na základce – angličtina – děťátka na prvním stupni, hudebka – grázlíci na druhém stupni.

Nevím, jakým způsobem se stalo, a já jsem to místo získala, i KDYŽ. I když je veřejně známo, že v minulých třech letech každý učitel nebo učitelka vždy po roce z výuky hudebky na této škole prchla. Důvod? Nezvladatelné děti! V dnešní době, kdy od malička rodiče vymýšlí všelijaké figle, jak by jejich milánek měl co nejlépe umetenou cestičku, se docela dobře stane – že ve chvíli, kdy je drahouškům deset roků a více, znají slovník, za který by se styděl bojovník URNY v Afganistánu, jsou líní, rozmazlení, krutí a neschopní se o cokoliv zajímat. Autority už dávno pro ně neexistují a veškeré školní předměty jsou „přežitý brak“, který se

nějak musí přežít, aby doma byl pokoj. Přeci v době youtubka, mobilů, atd. se nebudou něco učit, o něco snažit.

Než jsem v minulém roce poprvé vstoupila do školy jako “úča“, měla jsem povědomost o snažícím se ministerstvu školství (v této chvíli už vím, že to byl klam – neboť na ministerstvu o školní realitě nikdo netuší vůbec NIC), o všech možných projektech, které děti úžasně baví, a krásně se při nich moderní cestou vzdělávají. HA, HA, HA!!!!

Především škola používá pomůcky, které tam zapomněl Komenský a Marie Terezie. Děti – lépe by byl výraz – “bojová jednotka na výcviku“ – všechno dělají pouze na oko, z donucení, protože bohužel špatná známka jim komplikuje život. Učitel nebo učitelka nemá ani kapičku podpory z rodiny dítěte, neboť dítě je výsledný stav svých rodičů. A v této pomilování hodné společnosti jsem jako slepá naivka vyrazila “reformovat“ českou školní výuku hudebky. Slyšíte, jak se v této chvíli v nebi zasmáli, – co zasmáli – vypukli v nevázaný řehot? Nu dobrá, nebyla jsem jenom slepá naivka, ale také hluchá “úča“ hudebky. Výborná kombinace.

Protože jsem si dala osobní závazek, že mě tedy ti “grázlící“ nedostanou a ve škole vydržím minimálně 2 roky, bylo důležité vymyslet důmyslnou past na teenagery. Jak to dopadlo? První roky mám za sebou, další začínám, ještě žiju, kruté chvíle vystřízlivění střídají malinké ťapičky úspěchů. A o této dobrodružné “šílené hudebce“ bude tato kniha.

V tuto dobu přesně před rokem aneb hod' tam jednoho Dvořáka

Jak jsem již zmínila, vykročila jsem velmi vesele se zřejmě zatemněnými mozgovými závitů do "ústavu" na výuku hudebky. Jenom člověk, úplný blázen, se dopouští kroků, které, přestože všechny uvádějí v neustálý smích, mají naprosto nepochopitelnou šanci na úspěch. Je to velké tajemství nadšených bláznů.

CO VYVÁDÍŠ, POPADNI GLOBUS A MAZEJ...

„Tak budete učit 8 hodin hudebních výchov,“ sdělila mi kolegyně. „Dobře, a mohu se zeptat, zda dostanu nějaké metodické materiály? Někaké osnovy?“ ptala jsem se opatrně. Údiv na tváři kolegyně vypadal, že jsem se spíše zeptala, zda k polovičnímu platu (ty brďo, tak za tohle si páni ministři asi tak dávají jedno kafčo po obídku) dostanu také osobního řidiče i s mercedesem. „Jaké metodického materiály?“ opáčila nervosně: „Prostě jim řekněte, kdo byl Dvořák a nedělejte z toho vědu, taky jsem tak hudebky učila a jak mi to panečku šlo.“ Lehce se mi sevřel žaludek. Přestože

jsem neznala prostředí, vztahy, děti apod., bylo mi jasné, že říkat deset měsíců puberťákům na hodině hudebky, kdo byl Dvořák, není to pravé ořechové.

Pomalou jsem kolegyni následovala k místnosti, kde měla výuka hudebky probíhat. První místnost, klasický školní klub, upravený pro společenské aktivity školy, s hudební třídou žádná podobnost. Pouze u stěny se krčilo pianino, chudák malý. Vedlejší místnost, klasický sklad nábytku, naplněný až po strop narvanými židlemi a na sebe naskládanými lavicemi. V jedné železné polici byly naházené ve dvou kufrech hudební nástroje – flétny, bubínky, triangly. To bylo vše.

NEJLEPŠÍ UČEBNA JE PALOUK ZA DRŮBEŽÁRNOU

„A kde mám hudebku učit?“ Asi jsem musela vypadat jako nekompetentní blázen. „No tady v klubu, a zapomněla jsem Vám říct, že děti nesmí používat ani lavice ani židle, protože to při hudebce po sobě házejí, a škola nebude stále kupovat nový nábytek.“ Začala kolegyně pomalu zatloukat hřebíčky do mé hudební rakvičky. „A mohu se zeptat, kde budou děti sedět a jestli tu nemáte nějakou tabuli?“ Podávala jsem životní výkon v

dotazování a obtěžování. „No, sedět budou na zemi a tabuli nemáme, a musím Vám říct, že loňská učitelka přežila jen díky tomu, že si při hudebce přehrávala na piano – šlo jí to moc dobře, když děti po sobě už opravdu dlouho házely židle a lavice, došla pro školníka, ten je srovnal a chvíli byl klid. Tak, aby tady přežila, tak jim pořád dokola pouštěla hry na počítači.“ Zdánlivě laskavě vysvětlovala kolegyně.

Zdalo se mi, že jsem se ocitla v nějakém časoprostoru mimo Prahu, mimo dnešní dobu, mimo realitu.

AMERICKÝ FOTBAL JE BRNKAČKA

Za chvíli zvonilo – hodina první.

Do klubu naběhlo tak odhadem patnáct kluků a děvčat, honili se, házeli po sobě tašky, svačiny, lahve s pitím, bačkory, řvali, chechtali se, moje přítomnost je vůbec nezajímala, ani ji nezaregistrovali.

Zvonilo na hodinu, smečka puberto-studentů se přeci jenom na chvíli zastavila a koukala na mě asi jako na odsouzence na smrt. „Dobrý den, jmenuji se Hana Stehlíková a budu vás učit hudební výchovu,“ pokusila jsem se o začátek hodiny. „Ty

vole,“ začali řvát, válet se po zemi a podupávat. „Nás žádná blbá hudebka vůbec nezajímá, nikdy jsme ji nedělali a dělat nebudeme, koukejte nám tamhle v rohu pustit počítač s hrama a neotravujte,“ vypukla smečka ve společný smích. Do konce hodiny jsme se trochu představili, za neustálého válení mnoha jedinců po zemi. Ostatní se pokoušeli jako sedět na koberci, ale opravdu to nešlo.

SLZY JSOU NĚKDY SOUČÁST PROCESU

Po osmi hodinách stále stejných scénářů, řevu, výsměchu, nadávek – kdy slovo VOLE bylo to nejslušnější, jsem se doplazila domů. Do DVD jsem vložila film Sestra v akci II. a rozbřečela jsem se.

Každá rada má cenu zlata, ale kde hledat

Po prvních čtrnácti dnech mého “reformačního úsilí“ při výuce hudebky na “ústavě“ bylo jasné, že se musí něco stát. Byla jsem neuvěřitelně vyčerpaná. Vyčerpaná ze sprostoty a vulgarity dětí. Vyčerpaná z každodenní přípravy učební látky. Vyčerpaná z neznalosti vztahů, lidí, jmen tolika dětí.

NEZNALOST JE LEDOVEC, KTERÝ NEMÁ KONCE

Po mých prvních dotazech jsem se od pubertostudentů dozvěděla, že neumí žádné noty, žádní blbí skladatelé je nezajímají, dějiny hudby jsou otrava, trapné písničky ze zpěvníků je ani nenapadne zpívat a vůbec nejradši by byli, abych je nechala na pokoji.

„Ale to oni to na Vás jen tak zkoušejí,“ tvrdila mi kolegyně: „Výuka hudebky probíhala, pravda trochu divočeji, ale učili se,“ trvala si na svém. „Nu dobrá,“ pomyslela jsem si, „podívám se těm malým génům a Mozartům na jejich hudební zoubček.“

KAREL HAVLÍČEK BOROVSKÝ BY TĚ POLITOVAL

Ještě než jsem začala své “obrozenecké hnutí“, napadlo mě, že nebude špatný nápad získat pár vhodných rad od zkušených matadorů a harcovníků školního a hudebního života. Nejdříve jsem zašla za 75letou zkušenou kantorkou, která má v malíčku české školství od roku 1952! A to už je co říct, neboť neměla nikdy souhlasný názor s panujícím režimem a přesto přežila ve školství. Trochu opatrně jsem jí popsala své problémy a odměnou mi byl halasný a hlučný smích.

„Děvenko, děvenko moje drahá,“ mi povídala ta dobrá duše. „A to ti nikdo nikdy neprozradil, že hudebka je už od padesátých let ten nejhorší předmět na škole? Hudebka nikoho nezajímá, nejsi ani matematika, ani fyzika. Děti z tebe nikdy nebudou mít respekt, rodiče špatné známky z hudebky vůbec nezajímají, jo možná, kdyby to tak byl fotbal, ale hudebka?“

Na všech školách, kde jsem učila, a že něco už mám za sebou, vždy musel nakonec hudebku učit třídní učitel, protože ten jediný měl moc udržet děti trochu v klidu. Holka moje drahá, vykašli se na to,

odděláš si nervy, zdraví, plat je tak malý, že to za to nestojí a věř mi drahoušku, stejně nakonec pro tebe bude jezdit před školu sanitka, protože to nemůžeš ty, se svojí mírnou povahou přežít.“

První rada nezněla moc povzbudivě, zkusila jsem tedy vytočit telefonní číslo mé sestry. Již 11 let také učí kromě jiného hudebky na druhém stupni jedné jihočeské školy a to tak úžasně, že o ní vycházejí pochvalné články v novinách. „Ségra, potřebuju poradit,“ nešťastně jsem zakvákala do telefonu a popsala svoji situaci s klubem bez židlí a tabule, se zdivočelými dětmi, s každodenními několika – hodinovými přípravami doma, neboť jsem možná ke vší hrůze pozapomněla ještě zmínit, že studenti neměli žádné učebnice, neboť, jak mi sdělila kolegyně: „stejně je to k ničemu.“ Hlasitý smích, který mi byl odpovědí, mě donutil trochu poposunout sluchátko od ucha.

NEJDŘÍV SI POŘIĎ MEČ A BRNĚNÍ

„Zajímá mě několik věcí,“ hodila otázku ségra. „Jaké máš učebnice, v jakém stavu máš hudební třídu, co se týká vybavení a holka to nejdůležitější, jaká je ve škole parta učitelů a učitelek. To je totiž to nejdůležitější a dobrá parta ti pomůže a podrží

tě, špatná ti bude házet klacky pod nohy a otráví ti život.“ Vyblekotala jsem co nejvěrněji situaci a o kolektivu jsem se radši ani nezmiňovala. Kolegyně, které mi nabídly tykání a pomoc, bych spočítala na prstech jedné ruky. Určitě fajn byl ředitel, ale ten byl taky nový ve funkci a musel řešit daleko závažnější problémy, než já a vodit každý den po škole vystresovanou učitelku hudebky za ručičku určitě nebyla jeho náplň práce.

„Tak ségra,“ slyšela jsem na druhém konci telefonu: „okamžitě ukonči pracovní poměr a vykašli se na to, prachy ani ty spousty času, co tomu budeš věnovat, za to nestojí.“ Splihle jsem řekla, že se tedy nad sebou zamyslím. Obě dvě rady od kamarádky i ségry byly krutě pravdivé, nemilosrdné a nezanechávaly ani stopičku naděje, že by existovala nějaká pomoc a průvodce, jak situaci zvládat.

JSME NA PASTVĚ?

A mě zítra čekalo další hudební zápolení, další vysvětlování, že při výuce se neválíme na koberci a už vůbec nepřipadá v úvahu, že bychom učitelce říkali „VOLE“.

Kdo má židli, bydlí...

Bylo zcela jasné, že pokud se nepokusím něco udělat s tím, aby se děti neválely při výuce hudebky na koberci, stejně mě moc dlouhá kariéra jako “úča“ hudebky určitě nečeká.

HUDEBNÍ BEZDOMOVEC SE ZE MĚ NESTAL

Jak jsem se již dříve zmínila, vedle společenské místnosti – alias hudebny – se nacházelo skladiště všeho možného, školního nábytku. Dodala jsem si odvahy a vyrazila k ředitelně. Moje zařukání by odradilo i žebravého mnicha, nicméně proti všem mým očekáváním mě ředitel slyšel, otevřel dveře a tvářil se vstřícně.

Koktala jsem něco o koberci, o válejících se dětech a skladu nábytku, jako zázrakem mi rozuměl a šel se se mnou podívat na to nadělení. Pořádně se rozhlédl po té spoušti a povídal: „Tak odpoledne vám sem pošlu všechny kolegy a kolegyně a vy si promyslete, jak chcete mít ten nábytek přestěhovaný a uklizený a všichni vám musí pomoc.“

Zmizel a já stále ještě nechápavě civěla na dveře. „Mě, že půjdou všichni kolegové a kolegyně vytvářet hudební třídu?“ pomyslela jsem si. „No to bude masakr, nejradši by mě tu neviděli a teď tohle.“ Na odpoledne jsem čekala se vzrůstající hrůzou, jako před příchodem doby ledové.

Ale KUPODIVU. Kolegů a kolegyně sice přišla asi tak polovina, bylo mi jasné, že tenhle příkaz řediteli neodpustí, ale ti kdo přišli, přenášeli lavice, židle, police, skříně docela zručně a hlavně ochotně. Sklad nábytku se proměnil v super zázemí hudebny a společenská místnost s odporně oranžovým kobercem byla v polovině vytvořena jako třída, kde stály do polokruhu lavice, židle a světe div se i pojízdná tabule se v tom chamradí vedle našla.

Všem jsem poděkovala, na stůl položila kazeták a poprvé si trochu oddychla.

LP DESKY DOKÁŽOU SPOUSTU VĚCÍ

Tak třída by byla, ale scházela nějaká výzdoba, která by alespoň trochu souvisela s hudbou. Přemýšlela jsem usilovně a přitom zírala na hromadu LP desek, které kdysi škola využívala jako poslechy. Pravda, v současné době by sovětské